

Asia: VN/15078/2025

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta.

Esitetyn lainsäädännön pääasialliset vaikutukset kohdistuvat hyvinvointialueiden ja Puolustusvoimien väliseen yhteistyöhön. Kyseessä olevalla lainsäädännöllä on tarkoitus varmistaa ja turvata hyvinvointialueiden varautuminen kyseisiin tehtäviin valtion rahoituksella kriittisimmiltä osiltaan.

53 a § Virka-apu Puolustusvoimille, Rajavartiolaitykselle ja Pohjois-Atlantin liitolle

Pyydämme harkitsemaan, tulisiko esityksessä tarkentaa täsmällisemmin, milloin avun antaminen voidaan katsoa pitkittyneeksi tai virka-avun antamisen sitovan suuressa määrin antajan voimavaroja.

Pyydämme myös huomioimaan, että kokonaisuuden kannalta myös sosiaalihuollon velvoite antaa virka-apua voi olla kriittistä ja tarkoituksenmukaista. Esityksessä tulisikin harkita laajennettavaksi pelkän terveydenhuollon sijaan tehtävä sosiaali- ja terveydenhuollolle kokonaisuudessaan tai osoittaa velvoite virka-apuun laajemmin hyvinvointialueelle.

53 b § Hyvinvointialueen ja Puolustusvoimien yhteistyö

Lisättäväksi esitettävä 53 b § sisältää uusia tehtäviä, minkä vuoksi hyvinvointialueille osoitetaan tehtävien hoitamiseen erillinen rahoitus.

Lakivalmistelussa rahoitukseen liittyvät kirjaukset ovat mielestämme kirjattu hyväksyttävällä tavalla ja materiaalsen varautumisen näkökulmasta asia on valmisteltu hyvin.

Laissa säädettäisiin hyvinvointialueen velvollisuudesta ylläpitää ensihoidon palvelutasopäätöksen ylittäviä ensihoidon resursseja sotilaallisen voimankäytön uhkaan tai sotilaalliseen hyökkäykseen liittyen. Ensihoidon resurssien ylläpitäminen on nykyiselläänkin jo haastavaa monilla hyvinvointialueilla normaalioloissa. Säädöksen tai ensihoitoa koskevan muun lainsäädännön tulisi mahdollistaa poikkeusolojen aikana tilapäinen poikkeaminen ensihoidon tai muun tarvittavan henkilöstön koulutusvaatimuksista.

Vaihtoehtoisesti tulisi säätää keinoista, joilla ensihoidon hoitajaresursseja voitaisiin poikkeusolojen aikana kohdentaa varsinaiseen hoitotyöhön, esimerkiksi sallimalla ei-ammattihenkilölle ambulanssin kuljettaminen.

Pyydämme myös huomioimaan, että kohta mainitsee vain terveydenhuollon toimitilat, vaikka myös sosiaalihuollon toimitilojen turvaaminen ja suojaaminen on usein välttämätöntä myös terveydenhuollon siirrettävyydelle ja toiminnalle. Pyydämme harkitsemaan tulisiko 53 b §:n velvoitteiden tulee koskea myös sosiaalihuoltoa niiltä osin, kun sen voidaan katsoa olevan tarpeellista terveydenhuollon toiminnalle tai palvelujen järjestämiselle kokonaisuutena.

Yleisellä tasolla toteamme, että sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön ennakkoon varautumiseen tulee kiinnittää tarkempaa huomiota, erityisesti hoitohenkilöstön osalta.

Penninkangas Tanja
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue - hoitotyön johtaja Kaija-Riitta Suonsyrjä
ja sosiaalijohtaja Tanja Penninkangas